

Godišnje izvješće 2013

Izvršni sažetak (HR)

Izvršni sažetak

Izvršni sažetak

VTijekom 2013. EIOPA je nastavila razvijati svoju ulogu i profil unutar europskog nadzornog područja. U godišnjem izvješću za 2013. navode se glavna postignuća EIOPA-e u vezi s ispunjavanjem strateških ciljeva poput: poboljšane zaštite potrošača; razvoja dobre regulacije; poboljšanog nadzora; i pravodobne identifikacije rizika za financijsku stabilnost i upravljanja njima. Osim toga, radnje koje je EIOPA poduzela kako bi se osigurala učinkovitost i djelotvornost, temelj su njenog djelovanja.

Osiguravanje transparentnosti, jednostavnosti, dostupnosti i pravednosti diljem unutarnjeg tržišta za potrošače

Zaštita prava potrošača i dalje je jedan od glavnih prioriteta EIOPA-e. Tijekom 2013. EIOPA je pružala potporu, smjernice i razjašnjavala pitanja zaštite potrošača.

Djelotvorna pravna zaštita kao odgovor na valjanu pritužbu potrošača temelj je zaštite njihovih prava. Kako bi se osiguralo da posrednici u osiguranju prilikom spora s potrošačem raspolažu odgovarajućim mjerama, EIOPA je pružila smjernice za rješavanje pritužbi.

Konvergentan i djelotvoran nadzor tržišta također može pridonijeti poboljšanju zaštite potrošača. EIOPA je izdala mišljenja o osiguranju zaštite plaćanja (PPI) i zaštiti osiguranja korisnika. Isto tako, EIOPA je osigurala i dobre nadzorne prakse koje obuhvaćaju potrebno znanje i sposobnost distributera proizvoda osiguranja, internetske stranice za usporedbu, standarde industrijske izobrazbe te pružanje informacija članovima o utvrđenom doprinosu za mirovinsko osiguranje.

Opći nedostatak financijske pismenosti može dovesti do toga da potrošači ne dobivaju najbolje proizvode ili usluge za okolnosti u kojima se nalaze. Kako bi se suočila s tim učestalim problemom, EIOPA je na svojoj internetskoj stranici kreirala rubriku naziva „Informacije za potrošače“. Potrošači na taj način mogu pronaći informacije pomoću kojih će bolje razumjeti složene proizvode, naučiti kako odabrati proizvod koji najbolje odgovara njihovim potrebama te doznati različite korake koje moraju poduzeti kako bi podnijeli pritužbu.

Predsjedanje EIOPA-e Zajedničkim odborom 2013., omogućilo je da pitanje zaštite potrošača dođe još više u središte pozornosti. U suradnji s drugim europskim nadzornim tijelima (ESA-om), EIOPA je organizirala prvi zajednički Dan zaštite potrošača, te tako omogućila raspravu o važnim međusektorskim pitanjima potrošača.

Razvijanje dobrih i razboritih propisa koji podupiru unutarnje tržište EU-a

Velik dio djelovanja EIOPA-e u vezi s razvojem propisa usmjeren je na primjenu Solventnosti II. EIOPA je 2013. poduprla trijalog koji je konačno zaključen sporazumom na dan njezine primjene (1. siječnja 2016.). EIOPA je pridonijela uspjehu tih rasprava tako što je izradila izvješće o procjeni dugoročnog jamstva. Tim se izvješćem pružio skup potencijalnih mjera koje bi trebale osigurati odgovarajuće nadzorno postupanje s proizvodima dugoročnog jamstva, u slučaju promjenjivih i iznimnih tržišnih uvjeta. EIOPA je objavila i svoje rezultate o tome zahtijevaju li kalibracija i izrada regulatornih kapitalnih zahtjeva za dugoročna ulaganja u određene razrede imovine pod predviđenim sustavom Solventnosti II neke prilagodbe ili smanjenja pod trenutnim gospodarskim uvjetima, a da se ne ugrozi bonitetna priroda sustava. Neovisna nadzorna procjena EIOPA-e je bonitetno dobra i predstavlja pouzdan temelj za informiranu političku odluku.

Kako bi osigurala dosljednu i konvergentnu pripremu za okvir Solventnosti II, EIOPA je također poduzela proaktivne mjere, pružajući četiri pripreme smjernice usredotočene na ključna područja koja bi trebala biti spremna do 1. siječnja 2016.

EIOPA je postala aktivnija u području mirovina te je 2013. izradila nacrt svojeg prvog provedbenog tehničkog standarda usmjerenog na izvješćivanje o bonitetnim odredbama. Prvo savjetovanje EIOPA-e o osobnim mirovinama održano je uz prikupljanje stajališta o različitim pitanjima prije pružanja savjeta Komisiji o uspostavljanju jedinstvenog tržišta EU-a za osobne mirovine.

EIOPA je 2013. zaključila svoju prvu studiju kvantitativnih utjecaja (QIS) u području strukovnih mirovina. Kao prvom takve vrste, studijom je procijenjen financijski položaj mirovinskih fondova u različitim državama članicama diljem Europe na usporediv i transparentan način što je pokazalo da postoji odstupanje u financijskim položajima zbog uporabe lokalnih i zajedničkih europskih mjera. Rezultati studije kvantitativnog učinka jačaju potrebu za nastavkom rada na regulatornom sustavu u Europi koji je u skladu s tržištem i temelji se na procjeni rizika.

U svrhu da se osigura zastupanje interesa EU-a kao i njegovih građana na međunarodnim forumima i podupiranja zajedničkih nadzornih standarda izvan tržišta EU-a, EIOPA surađuje s međunarodnim tijelima i trećim zemljama. Kao članica Izvršnog odbora Međunarodne udruge nadzornika osiguranja (IAIS), EIOPA je poduprla razvoj globalnog okvira za nadzor globalnih sustavno važnih osiguravatelja (G-SII-ova) i međunarodnih aktivnih osiguravajućih grupa te razvoj standarda za kapitalne zahtjeve.

Poboljšanje kvalitete, učinkovitosti i dosljednosti nadzora osiguravatelja EU-a i strukovnih mirovina

Nastojanja da se poboljša kvaliteta nadzornog okvira u Europskom gospodarskom prostoru (EEA) nastavili su se u 2013. godini. Glavna područja na kojima se radilo bila su vijeća nadzornika, interni modeli i prakse nadzora.

Oslanjajući se na opsežna stručna znanja i iskustvo, osoblje EIOPA-e pružilo je vijećima izravnu potporu u njihovu radu kako bi poboljšalo učinkovit, djelotvoran i dosljedan nadzor financijskih institucija koje djeluju na prekograničnoj razini. Provedba i praćenje godišnjeg akcijskog plana za vijeća bili su ključno područje djelovanja. U 2013., naglasak je bio na poticanju konvergentnog pristupa analizi rizika i poboljšanju razumijevanja pripremnih smjernica Solventnosti II te znanja o njima.

Aktivno članstvo EIOPA-e u vijećima omogućilo je i promicanje komunikacije, suradnje, dosljednosti, kvalitete i učinkovitosti na sastancima. EIOPA je 2013. počela sudjelovati na zajedničkim izravnim ispitivanjima.

Poboljšanja koja su uslijedila iz akcijskih planova EIOPA-e za vijeća dovela su do povećane dosljednosti u vijećima i njihovim aktivnostima. Među posebnim poboljšanjima bila je bolja priprema za sastanke vijeća jer su se programi za kvalitetu i popratna dokumentacija pripremali i slali prije sastanaka. To je omogućilo bolje rasprave i donošenje odluka. Daljnja potpora EIOPA-e stigla je u obliku omogućavanja jednostavnijeg širenja informacija i razmjene iskustava. Kad god su vijeća prikupljala i razmjenjivala informacije na strukturirani način to je poticalo raspravu o rizicima i poboljšalo kvalitetu analize rizika. Rasprava o posljedicama provedbe pripremnih smjernica Solventnosti II u vijećima započela je 2013. godine. Isto će vijećima biti prioritet za 2014. i stoga je to istaknuta tema u EIOPA-inom akcijskom planu za vijeća za 2014. godinu.

U području internih modela, EIOPA je nastavila graditi svoj centar stručnosti. Taj je centar jedan od glavnih prioriteta EIOPA-e za jačanje i razvoj, ovisno o raspoloživim sredstvima. U pogledu praksi nadzora i standarda, EIOPA je provela četiri stručne revizije i tako pridonijela razvoju konvergentnih nadzornih standarda. Jedna revizija odnosila se na interne modele i njome su se naglasile razlike među praksama nadzora u postupku pretprijava, utvrdile najbolje prakse i istaknule preporuke za poboljšanje dosljednosti. EIOPA je također provela posjete nacionalnim nadležnim tijelima (NCA) kako bi se olakšala razmjena praksi. Osim toga, EIOPA je počela raditi i na nacrtu Priručnika za nadzor koji će objediniti dobre prakse nadzora.

Osposobljavanje je ključan alat za olakšavanje zajedničke nadzorne kulture. Djelujući unutar i izvan sektorskih granica, EIOPA je osigurala seminare za osposobljavanje 876 sudionika koji su obuhvatili sektorske teme koje su nacionalna nadležna tijela odredila kao prioritete. To je uključivalo: pripremu za Solventnost II; grupni nadzor i kretanja na europskom mirovinskom tržištu. Drugih 337 sudionika prisustvovalo je predavanjima o međusektorskim temama održanima u suradnji s drugim europskim nadzornim tijelima.

EIOPA je 2013. bila vrlo aktivna i u pogledu svoje odgovornosti u istraživanju mogućih kršenja ili neprimjene prava EU-a. EIOPA je 2013. zabilježila 10 slučajeva; šest zahtjeva zaključeno je na temelju nedopuštenosti jer je pritužba bila izvan područja djelovanja EIOPA-e ili je bila neutemeljena, dok su ostala četiri slučaja u tijeku.

Utvrđivanje, procjena, ublažavanje i upravljanje rizicima i prijetnjama za financijsku stabilnost sektora osiguranja i strukovnih mirovina

EIOPA je nastavila pratiti mikro i makroekonomska kretanja kako bi u ranoj fazi utvrdila nepovoljne trendove, moguće rizike i osjetljivosti za sektore osiguranja i strukovnih mirovina.

Posebice se bavila produljenim razdobljem niskog prinosa na kamatne stope, što je dovelo do toga da objavi svoje Mišljenje o koordiniranom nadzornom odgovoru na takve uvjete. EIOPA je provela i redovite procjene financijske stabilnosti u obliku kvartalnih kontrolnih ploča rizika

i polugodišnjih izvješća o financijskoj stabilnosti EIOPA-e. U stalnim nastojanjima da poboljša osnove na kojima se provodi ova analiza, EIOPA je provela brojne revizije i mjere za poboljšanje u pogledu svojih podataka i pripremala se za prikupljanje podataka u okruženju Solventnosti II.

U skladu sa svojim Mišljenjem o produljenom razdoblju niskih kamatnih stopa, EIOPA je ispitivala moguće učinke na ponašanje poduzeća u vezi s ulaganjima te, između ostalih, moguće rizike nastale „potragom za dobiti“. Poduzeća su pokazala određenu sklonost ulaganju u nove razrede imovine kako bi ostvarila dobit, ali ona nije rasprostranjena. Isto tako, postoje dokazi da su poduzeća u svrhu ograničavanja rizika izmjenjivala svoje jamstvene proizvode ili izlazila s tog tržišta. Kako bi se dobila ispravna slika osjetljivosti na niske dobiti, odlučeno je da se u EIOPA-ina testiranja otpornosti na stres za 2014. uključi poseban modul. Drugi rizici koji će se uključiti u testiranje otpornosti na stres su tržišni rizici i rizici osiguranja.

EIOPA je iskoristila priliku koja se pojavila zbog povećanog usmjerenja Europskog odbora za sistemski rizik (ESRB) na osiguranje te je, uz sudjelovanje u radu ESRB-a o suverenom riziku i makrobonitetnim instrumentima, pripremila brojna izvješća o rizicima za osiguranje.

U području upravljanja krizom, Radna skupina EIOPA-e za upravljanje krizom (TFCM) zaključila je stanje sposobnosti nacionalnih nadležnih tijela za upravljanje krizom i razmotrila proširenje pravila za upravljanje krizom na sektor strukovnih mirovina. Stanje sposobnosti nacionalnih nadležnih tijela za upravljanje krizom pokazala je da postoji rasprostranjena spremnost u pogledu širokih okvira, metodologija i ovlasti. Međutim, i dalje postoji određena heterogenost među nadležnostima i mogućnost za bolju međusektorsku suradnju. Izrađen je i Priručnik za upravljanje krizom kojim se procesi i postupci EIOPA-e u vezi s krizom objedinjuju u jedinstveni dokument kako bi se poduprla uloga EIOPA-e u sprječavanju kriza i upravljanju njima.

Moderna, sposobna i stručna organizacija s djelotvornim sustavima upravljanja, učinkovitim postupcima i pozitivnim ugledom

Kako bi ispunila svoje strateške ciljeve, važno je da EIOPA pruži svom najboljem osoblju potporu sigurnog, stabilnog i prikladnog IT okvira te odgovarajuće radno okruženje. Osim toga, važno je da se administracija i upravljanje njezinom aktivnošću odvijaju u skladu s priznatim standardima.

Tijekom 2013., 19 se novih kolega pridružilo EIOPA-i, što je do kraja godine dovelo do ukupnog broja 110 članova osoblja. Rad na IT infrastrukturi EIOPA-e 2013. ojačao je sigurnost i pouzdanost IT okruženja. Poduzete su i mjere za potporu nacionalnim nadležnim tijelima i poduzećima u ispunjavanju zahtjeva izvješćivanja u okviru Solventnosti II razvijanjem alata za izvješćivanje i postupcima koji osiguravaju učinkovitost procesa i kvalitetu pruženih podataka. To je uključivalo objavu ažuriranih verzija modela podatkovnih točki i taksonomije XBRL za Solventnost II. Uključenost EIOPA-e u inicijativu za identifikacijsku oznaku pravnog subjekta formalizirana je kako bi se poboljšala uloga agencije u tom globalnom postavljanju standarda.

EIOPA je dalje ojačala svoje financijske postupke i njihovu djelotvornu primjenu te ostvarila pozitivne rezultate u pogledu učinkovitosti i usklađenosti. To je dovelo do smanjenog vremena plaćanja, visokih stopa izvršenja proračuna i uspješnog upravljanja postupcima javne nabave kojih je bilo više od 200. To je dio općenitog poboljšanja u području korporativnih usluga. Osim racionalizacije postojećih postupaka, otvorene natječajne inicijative zaključene su u području pripreme i dostave hrane i pića te, u suradnji s ESMA-om, u području putovanja.

U 2013. poduzete su i mjere kako bi se osigurao kontinuitet najkritičnijih usluga EIOPA-e tijekom mogućih većih prekida njezinih poslovnih aktivnosti. Nakon procjene ključnih rizika, utvrđivanja najkritičnijih postupaka i postavljanja ciljeva za njihovu ponovnu uspostavu, izrađen je nacrt za skup strategija, politika i posebnih postupaka za „upravljanje poslovnim kontinuitetom“. Isto će se primjenjivati u slučaju prekida uobičajenog poslovanja kako bi se smanjio učinak na dionike EIOPA-e.